

1. Jesper Wung-Sung: Aya

Teksten er fra novellesamlingen Lad os rejse os (2020). Jesper Wung-Sung (f. 1971) er dansk forfatter.

Det lød, som om en fugl fløj ind i døren – ét hårdt bank. Vi så på hinanden – mor, far og mig – med disse to spørgsmål malet i ansigtet: Hvem kan det være? Og: Hvem skal rejse sig? Det blev selvfølgelig mig, der skulle åbne døren. Ikke at min mad ville blive kold, den var kold og kedelig nok i forvejen; rugbrødsmadder. Jeg havde ovenikøbet selv smurt
5 dem. Både far og mor arbejdede meget, og begge nægtede at lave mad om aftenen. Det var en slags stillingskrig.

Inden jeg åbnede døren, opregnede jeg de tre muligheder: nogen fra en indsamling til et eller andet; nogen fra en religiøs bevægelse der ville frelse os før dommedag; nogen der ville sælge en tegning af en solnedgang. Jeg vidste godt, at mor og far stadig
10 håbede på noget helt andet.

Jeg så de bare tæer først, eller det passer sikkert ikke, mon ikke jeg så det solbrændte, spidse ansigt med den sammenfiltrede høstak af hår, derefter den beskidte T-shirt og de afklippede cowboybukseshorts, de lange tynde brune arme og ben, og endelig de bare, sorte tæer og de to plasticposer på trappen. En vildt fremmed person,
15 som jeg kendte bedre end nogen anden, sådan havde jeg det.

“Hej søs,” sagde hun. “Hvor er du blevet stor! Hvad gi’r de dig at spise?!”

“Rugbrødsmadder,” svarede jeg. “Så jeg er ved at brække mig.”

Den unge pige lo højt og skingert, og der var et glimt i hendes smil af den barndom, vi havde haft sammen, af min storesøster Sharon. Hun gav mig et kram, så jeg fik hår i
20 munden. Det var, som om hele hendes krop ringlede, da jeg rørte hende. Hun lugtede af sol og sved.

“Tror du, de bliver meget overrasket?” hviskede hun bag mig, da vi gik ind i spisestuen.

“Jeg tror, de dør,” svarede jeg.

Og det var tæt på. Far rejste sig stadig med kniv og gaffel i hænderne, som var
25 Sharon et dyr, han skulle forsvare sig mod. Mor blev siddende, sank lidt sammen i stolen, som var hun blevet skudt i maven. Der stod hun, deres ældste datter.

“Så er jeg hjemme,” sagde Sharon og slog ud med de lange, tynde arme.

Far havde tårer i øjnene, og mors underlæbe begyndte at dirre.

“Er du ...” begyndte hun, og jeg troede, at mor ville sige i *live*, *okay* eller *rigtig*
30 *hjemme*, men hun sagde:

“... sulten?”

“Jeg er så sulten, at jeg kunne spise en hest,” lo Sharon.

Vi fik ikke en hest, men der blev ringet til den fineste restaurant i byen, og snart kom de med bakker med varm mad: oksesteg, fisk, kylling, flere slags salat og sovs, og is til
35 dessert. Der var så meget mad, at den knap nok kunne være på bordet. Jeg øsede op på min tallerken, men jeg havde mistet min appetit.

Det havde min storesøster ikke, hun skovlede mad i sig, mens vi ville høre alt om hendes liv.

Min far åbnede en af de flasker rødvin, han havde fået af sin chef, da han havde
40 været 25 år i firmaet. Jeg syntes stadig, at øl og rødvin smagte surt og dårligt, men nu tvang jeg mig selv til at drikke et helt glas.

Sharon drak rødvinen, som var det saftevand, og vi tænkte vist alle tre, at hun nok var vant til at drikke rødvin, der kostede ti gange så meget. Far måtte også åbne de to andre flasker.

45 Vi skulle høre alt om hendes liv, om hendes karriere som model i alle mulige storbyer, som vi kun havde set på en skærm, og især ville vi gerne høre om de sidste fem år, hvor der ikke var kommet så meget som et pip fra hende. Sharon ville tilsyneladende gerne fortælle. Hun talte med munden fuld af mad. Slyngede om sig med navne, som vi ikke kendte. Var det en anden model, en fotograf, en direktør, en ven eller
50 en kæreste? På samme måde kunne hun pludselig nævne navnet på en berømt skuespiller – og det var, som om vi alle tre fik stød. Det var, som om vi slet ikke fik lejlighed til at udtrykke vores årelange bekymring og stille vores kritiske spørgsmål. Hvorfor vi ikke havde hørt fra hende? At vi troede hun var død! Far prøvede én gang.

“Hvorfor har vi ikke hørt fra dig?” spurgte han.

55 Sharon lo og så forundret på os. Havde vi ikke fået hendes postkort? Det var mærkeligt. Der var noget så hyggeligt ved at sende gammeldags postkort, også fordi hun rejste steder, hvor internet- og mobilforbindelsen ofte var dårlig. Det mindede Sharon om, at de engang havde lavet en optagelse i en ubåd – og så talte hun om det. Mor prøvede én gang.

60 “Vi troede, du var død,” sagde hun.

Det fik bare Sharon til at slå sig på lårene og skribe af grin, som havde mor fortalt den sjoveste vittighed.

“Ukrudt dør ikke så let,” svarede hun og vippede på stolen.

For hun sad jo lige her – i eget skind og ben. Vi måtte godt nive hende, hvis vi var i
65 tvivl! Det var, som om det ringlede, da hun rakte sin arm frem, men hun bar ingen armbånd. Jeg lagde mærke til hendes øjne. De sad ligesom langt inde i hovedet, omgivet af en sort krans, og skinnede. Øjnene var aldrig i ro. Selv når hendes lange krop strakte sig,

og kun et håndled flagrede, mens hun fortalte en historie, eller når hun tog et stykke mad på gaflen og fløj en tur med det, inden det landede i munden, for så at berette videre, så
70 rykkede øjnene sig, ligesom via et joystick, til siden, op, ned.

En gang imellem afbrød hun sin fortælling ved at sige noget til os eller kommentere et møbel i rummet.

“Du har tabt dig, søs,” sagde hun. “Du plejede at være en lille flodhest.”

Og så fortalte hun om nogle flodheste, hun havde set på en safari, det var samtidig
75 med der skulle tages nogle billeder til et jeepfirma ude på savannen. Det havde været så varmt, at hun var ved at besvime. Hun havde fået et brændemærke af at læne sig op ad bildøren – og som erstatning havde de givet hende et to måneders ophold i en penthouse-lejlighed i Singapore. Og så videre.

Jeg overvejede, hvor meget man rettede og fjernede på computer, inden billederne
80 blev trykt i bladene. På alle fotos var hendes tænder kridhvide, men det var de ikke længere i virkeligheden. De var store, lige og gule. Hun havde også fået rynker omkring munden og i panden.

“Og hvad så med jer?” udbrød hun. “Nu skal jeg høre noget om jer!”

Der fulgte en tavshed så lang og pinlig. Mor begyndte at rydde op, og far tog de
85 tomme vinflasker ud i skuret.

“Jeg laver noget kaffe,” sagde mor.

“Jeg køber en kage nede på tanken,” sagde far.

“Hva’ med dig?” spurgte Sharon og smilede til mig. “Har du fået en kæreste?”

Jeg tænkte på Sune, der gik en klasse over mig. Hvordan jeg havde været forelsket i
90 ham i to år. Jeg tænkte på, hvordan Sune ville reagere, hvis Sharon trådte ind på den café, hvor han arbejdede, og så blev jeg pludselig både bange og vred, men jeg forsøgte at beherske min stemme, da jeg sagde:

“Skal du ikke hilse på Aya?”

Et øjeblik holdt Sharons øjne op med at flakke.

95 “Åh, Aya!” udbrød hun. “Jeg turde slet ikke spørge! Aya lever altså stadig!”

Jeg nikkede og rejste mig. Sharon fulgte efter.

Buret hang i hjørnet af mit værelse. Jeg satte mig på sengen, mens Sharon gik hen til fuglen.

“Hej Aya,” sagde hun forsigtigt, som var hun bange for, at den hvide fugl ville gå
100 amok.

Under mig, under madrassen, lå flere hundrede fotos af Sharon, som jeg havde klippet ud fra modemagasiner og reklamer. Det var seks år siden, vi sidst havde set hende. Fem år siden, vi havde hørt fra hende. Og det nyeste udklip var fire år gammelt.

Hun stak fingeren forsigtigt ind til fuglen. Sharon havde fået Aya, da hun blev konfirmeret.

105 "Åh, Aya kan kende mig," sagde hun.

"Selvfølgelig kan Aya genkende dig," sagde jeg. "Hun har spurgt efter dig hver dag."

"Har hun?"

"Sådan har jeg i hvert fald hørt det," svarede jeg. "Hver dag har jeg løftet buret hen i vindueskarmen, så hun kunne glo ud på vejen, og hver dag har hun sunget og kaldt på dig."

110 Sharon fik tårer i øjnene. Hun var stadig smuk. Hvor mange gange havde jeg ikke stået med et billede af Sharon foran spejlet og sammenlignet mig selv med hende. Og hvor mange gange var jeg ikke blevet skuffet.

En gang var jeg blevet så vred, at jeg havde revet billedet i stykker og spist det.

Sharon omfavnede mig hårdere end første gang.

115 "Tusind, tusind tak fordi du har passet Aya," mumlede hun.

"Alt for min søster," svarede jeg.

Sharon slap mig og trådte to skridt tilbage. Derfra rakte hun ud og rørte min kind.

"Der er så meget, jeg ikke kan fortælle ... de sidste år ..." begyndte hun. "... men jeg har lært, at den eneste afgørende forskel på mennesker er, at der er dem, der gang på gang kan kravle op af det lille hul, man falder ned i – og så er der de andre ... Og jeg er glad for, at du er, som du er."

I det samme begyndte fuglen at synge.

"Hør!" sagde jeg. "Aya kalder på dig."

125 "Åh," sagde Sharon og lagde panden mod trådnettet. En tåre dryppede ned i bunden af buret.

Jeg betragtede min storesøster. Sandheden var, at hun stod og talte med en ny fugl. Jeg havde passet Aya i tre år, så var jeg holdt op. I stedet var jeg begyndt at sulte hende. Og til sidst, da hun var så afkræftet, at hun lå i bunden af buret, havde jeg taget hende i hænderne og kvalt hende. Aya havde ikke kræfter til at baske med vingerne, og hun

130 prikkede bare en gang med næbbet i min finger. Der kom kun en lille bloddråbe, så var hun død. Jeg begravede Aya i haven under mit vindue. Jeg købte en ny fugl, som ikke fik et navn, og som jeg var ligeglad med, men som jeg passede hver evig eneste dag lige siden.

"Aya, Aya, Aya," sagde Sharon. "Hvor har jeg savnet dig."

Jeg gjorde det ikke for at være ond, men for at overleve. Jeg havde beundret min

135 søster over alt på jorden, men jeg havde forstået, at det var én stor løgn. Og jeg vidste, at selvom jeg var grim som en dør sammenlignet med hende, så var jeg samme slags menneske. Sharon vendte sig og sendte mig et varmt smil. Jeg gengældte smilet, og det var ikke svært. Det var det smil, jeg havde øvet mig på i årevis.